

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma on suunnitelma varhaiskasvatussuunnitelmaperusteisen toimintakulttuurin toteuttamisesta Lempäälän kunnan varhaiskasvatuksen arjessa. Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatii varhaiskasvatuksen johtotiimi, joka vastaa varhaiskasvatuksen kokonaisvaltaisesta arvioinnista ja kehittämisestä, yhteistyössä varhaiskasvatuspäällikön kanssa. Toimintasuunnitelmaan kirjataan tehtäväalueen tavoitteet sekä konkreettisesti se, miten niihin päästään.

Toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan sekä kesken toimintavuoden että toimintavuoden päätteeksi. Varhaiskasvatuksen tehtäväaluetta johtaa varhaiskasvatuspäällikkö. Henkilöstöä Lempäälän varhaiskasvatuksessa on noin 250 ja lapsia noin 1200, pitäen sisällään sekä kunnallisen että yksityisen palvelutuotannon.

Toimintakulttuurin kehittämisen kohteet ja konkreettiset toimenpiteet:

Tulevaisuuteen suuntaava oppiminen

Varhaiskasvatussuunnitelma; lapsi aktiivisena toimijana, laaja-alainen osaaminen, oppimisen ymmärtäminen uudella tavalla, lapsille hyvät tulevaisuusvalmiudet, oppimisympäristöjen kehittäminen uutta pedagogiikkaa tukevaksi, kehityksen ja oppimisen tuki.

Tavoite:

Lempäälän varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri perustuu positiiviseen vahvuuspedagogiikkaan ja kannustavaan asenteeseen "huomaa hyvä" - hengessä. Rakennamme myönteistä toimintakulttuuria ja yhteisöllisyyttä yhdessä lasten kanssa.

Varhaiskasvatuksessa leikki on itseisarvo lapselle ja se on pedagogisesti merkittävää lapselle oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta.

Käytännön toteutus:

Toiminnan keskiössä ovat lasten osallisuus, erilaiset tavat oppia, vahvuudet ja myönteiset kokemukset. Pedagogiikan lähtökohtana ovat lapselle mielekkäät, kannattelevat ja iloa tuottavat asiat. Näiden asioiden avulla vahvistamme arjessa lapsen myönteistä minäkuva.

Arjessa korostuvat vuorovaikutus, leikki, lapsen toimijuus, valintojen merkitykset, kaverisuhteet ja yhteisöön kuuluminen sekä lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaaminen lasten varhaiskasvatussuunnitelmien määrittämällä tavalla. Lempäälän varhaiskasvatuksessa jokainen lapsi kokee olevansa aidosti osallinen omassa yhteisössään, oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti.

Huomaa Hyvä -tutorin tehtävänä on ylläpitää ja edistää Hyvän Huomaamisen kulttuuria koko yhteisössä.

Henkilöstön osaaminen nyt ja tulevaisuudessa

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toteuttaminen varhaiskasvatuksen arjessa, henkilöstön pedagogisten taitojen kehittäminen ja osaamisen tukeminen, oppiva yhteisö.

Tavoite:

Arjessa toteutetaan laadukasta kokopäiväpedagogiikkaa ja tehdään se näkyväksi.

Varhaiskasvatussyksiköiden johtajien ja tiimien opettajien rooli pedagogisen johtamisen merkityksen näkökulmasta on keskiössä pedagogisen keskustelun ylläpitäjänä yksikön arjessa.

Käytännön toteutus:

Henkilöstö tiedostaa aidon läsnäolon merkityksen arjessa. Perushoitotilanteiden pedagoginen merkityksellisyys tehdään näkyväksi ja yhdessä pohditaan, miten vielä aikuiset voisivat toimia toisin, jotta merkityksellinen kokemus lapsella syvenisi.

Pedagogista keskustelua käydään yksiköissä yksikön johtajan johtamana ja tiimin tasolla opettajaajoitoisesti, keskustelulle mahdollistetaan riittävästi aikaa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstölle toteutettavat yhteiset pedagogiset tiimit ja hoitotiimit ovat yhteisesti alustettuja koko kunnassa.	Varhaiskasvatuksen opettajien pedagogisten tiimien sekä varhaiskasvatuksen lastenhoitajien hoitotiimien sisältö on yhdenmukainen ja toteutetaan osaamisen jakamisen periaatteella.
Toiminnan pedagogisen dokumentoinnin ja arvioinnin kehittäminen.	Henkilöstöä kannustetaan itsearviointiin, tiedon ja osaamisen jakamiseen ja samalla ammatilliseen kehittymiseen. Kehitämme toiminnan dokumentointia ja arviointia kokeilemalla uudenlaisia tapoja tehdä toimintaa enemmän näkyväksi lapsille, huoltajille ja myös henkilöstölle Ajatuksena mm. hyödyntää enemmän ja monipuolisemmin digitaalisia välineitä, mm. videotointia arjessa. Tiimisopimuslomake on arjen arviointia tukeva. Varhaiskasvatuksen opettajan työtä tukevia menetelmiä yleisen tuen arvioinnin toteuttamiseksi arjessa on luotu ja parannettu, yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa. Syksyllä 2023 on Lempäälässä käyttöön otettu palveluiden järjestäjää velvoittava varhaiskasvatuksen Kansallisen arviointikeskuksen (Karvi), Valssi laadunarviointijärjestelmä. Syksyn 2025 arvioinnissa teemana on laadunhallinnan nykytilan arviointi. Myös kevään 2025 arviointi kohteen ”Pedagoginen prosessi” kehittämistyö jatkuu. Kevään 2026 arvioinnin teema valitaan jatkumona edellisiin arviointeihin liittyen huomioiden asiakastytytyväisyyskyselyiden tulokset. Arviointikokonaisuuden tuloksia työstetään yksikötasolla.

Hyvinvointia edistävä kasvu ja oppiminen

Hyvinvointia edistävä toimintakulttuuri (lapset sekä henkilöstö), kohtaava ja kuunteleva asiakaslähtöinen yhteisö, vuorovaikutustaidot, työhyvinvointia tukeva johtaminen.

Tavoite:

Arjen vuorovaikutustilanteiden ja dialogisuuden kehittäminen entistä yksilö- ja asiakaslähtöisemmäksi.

Käytännön toteutus:

Kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen; kunnioitus ja aito kiinnostus. Tuetaan ja kunnioitetaan lapsen ja perheen yksilöllistä rytmiä lapsen hyvinvointi huomioiden. Kommunikoidaan ja viestitään avoimesti ja mahdollistetaan huoltajien osallisuus.

Pedagogista dokumentointia ja havainnointeja lapsen arjesta hyödynnetään päivittäisessä vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.

Jokaisesta päiväkodista on toteutettu virtuaalinen esittely, joka mahdollistaa yksikköön tutustumisen videon muodossa kunnan nettisivuilla.

Sapere-ruokakasvatusmenetelmän laajempi hyödyntäminen pedagogisessa toiminnassa.

Lapset tutustuvat ruokamaailmaan aistiensa välityksellä. Sapere -välineistöä on hankittu jokaiseen yksikköön mahdollistamaan monipuolinen toiminta.

Kehittyvä johtaminen

Pedagogiikan johtaminen, prosessiosaamisen vahvistaminen, osallistava johtajuus, tiedolla johtaminen, henkilökohtainen johtajana kehittyminen, talous- ja asiakasajattelun hyödyntäminen, johtamisviestinnän kehittäminen

Tavoite:

Käytännön toteutus:

Pedagogiikan laadun yhtenäistäminen sekä johtajien pedagogisen osaamisen ylläpitäminen.

Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään tietoisesti huomiota arjen signaaleihin reagoiden. Henkilöstön kanssa käytyjen keskustelujen kautta kehitetään toimintaa ja muokataan sitä työyhteisön erilaisia työhyvinvoinnin tarpeita vastaavaksi.

Henkilöstön työkykyisyyden ylläpitäminen.

Henkilöstön osaamistarpeiden kartoittaminen idea- ja tavoitekeskusteluiden yhteydessä.

Hyvän huomaaminen lasten kanssa tehtävässä työssä sekä työyhteisössä.

Pedagogisen johtamisen rakenteiden ja sisältöjen jatkuva kehittäminen. Yhteisen pedagogisen keskustelun ja sen arvioinnin käyminen säännöllisesti esim. kuukausittaisissa johtajien pedafoorumeissa.

Lisätään henkilöstön vaikuttavuuden ja merkityksellisyyden tunteen vahvistumista kehittämällä työtä kohti laadukkaampaa pedagogiikkaa esim. uuden kauden suunnittelukäytännöt sekä työvuorosuunnittelu pedagogisista lähtökohdista. Yhteisöllisyyttä lisäävillä arjen pienillä teoilla, esim. erilaiset taukoliikunta- ja mikrohetket, edistetään työhyvinvointia.

Matalalla kynnyksellä ratkaisukeskeisten keskustelujen käyminen oman työkyvyn edistämiseksi ja sen säilyttämiseksi.

Osakkeen ja aluehallintoviraston tarjoaman koulutuksen aktiivinen hyödyntäminen arjessa henkilöstön ja johtajien osaamisen vahvistamiseksi.

Jokaisen työntekijän sitoutuminen yhdessä luotuihin työyhteisön arvoihin ja pelisääntöihin ja niiden sisäistäminen arjessa. Opettajan roolin vahvistaminen tiimin vetäjänä.

Yksilöiden vahvuuksien huomioiminen suhteessa vastuutehtäviin esim. Huomaa hyvä! -vastaavat, digitsempparit ja liikuntajelpit sekä yksikön sisäiset työ- ja kehittämisryhmät, koko varhaiskasvatuksen erilaiset työryhmät.

Talousarvion tavoitteet

Tavoite:

Käytännön toteutus:

Laadukkaasti ja kustannustehokkaasti tuotetut monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut kuntalaisille.

Lapsiryhmät ovat lakisääteisiä, lasten määrä suhteessa aikuisen määrään, huomioiden lasten ikäjakautuma. Yksiköissä on riittävä määrä kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä.

Aktiivinen paikkatilanteen seuranta arjessa. Aktiivinen käyttö- ja täyttöasteen seuranta arjessa. Tiedolla johtamisen lisääminen ja kokonaistilanteen avaaminen säännöllisesti henkilöstölle.

Talousajattelun laajentaminen myös kasvatukseen ja opetukseen.	Sähköisten järjestelmien tuottamaa dataa hyödynnetään tehokkaasti työvuorosuunnittelun tukena, jolloin henkilöstö saadaan kohdennettua tarpeen mukaisesti. Kokonaistaloudellinen henkilöstösuunnittelu. Sijaisten käytön tarkka harkinta. Talousajattelua tuotetaan lasten kasvatuksessa ja opetuksessa positiivisin keinoin ja lasten ikätaso huomioiden.

Lempäälä 09.10.2025, varhaiskasvatuksen johtotiimi

